

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2020-2021

Anul de studiu II / Semestrul II

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Istorie și Filologie
1.3. Departamentul	Istorie, Arheologie și Muzeologie
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Masterat
1.6. Programul de studii/calificarea*	Identități regionale în Europa Central-Răsăriteană

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Cercetarea aplicată a patrimoniului cultural (II)	2.2. Cod disciplină	MIR 2202
2.3. Titularul activității de curs			
2.4. Titularul activității de seminar / laborator	Conf. univ. dr. Daniel Dumitran		
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	2
		2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E
		2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	2	din care: 3.2. curs	0	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	24	din care: 3.5. curs	0	3.6. seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					48
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					40
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					4
Examinări					4
Alte activități					

3.7 Total ore studiu individual	126
3.9 Total ore pe semestru	150
3.10 Numărul de credite**	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cursul <i>Cercetarea aplicată a patrimoniului cultural (I)</i>
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu videoprojector
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Asigurarea unui mijloc de transport pentru excursiile documentare

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Descoperirea și utilizarea resurselor specifice specializării (bibliografice, arhivistice) și dezvoltarea unei gândiri critice asupra lor. C4. Aplicarea practică a cunoștințelor dobândite prin studiu în vederea formării profesionale. C5. Asumarea unor norme etice în preluarea și utilizarea informației de orice natură.
Competențe transversale	CT2. Studiul și cercetarea interdisciplinară, utilizarea corectă a conceptelor domeniului de bază și ale domeniilor conexe. CT3. Aplicarea rezultatelor studiului și cercetării individuale și de grup în sfere de activitate diverse: învățământ, arhivistică, muzeologie, management muzeal, turism, mass-media, științe politice și administrative etc.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	1. Cunoașterea aprofundată a unei arii de specializare și, în cadrul acesteia, a dezvoltărilor teoretice, metodologice și practice specifice programului; utilizarea adecvată a limbajului specific în comunicarea cu medii profesionale diferite. 2. Utilizarea cunoștințelor de specialitate pentru explicarea și interpretarea unor situații noi, în contexte mai largi asociate domeniului. 4. Utilizarea nuanțată și pertinentă de criterii și metode de evaluare, pentru
---------------------------------------	--

	a formula judecări de valoare și a fundamenta decizii constructive. 5. Elaborarea de proiecte profesionale și/sau de cercetare, utilizând inovativ un spectru variat de metode cantitative și calitative.
7.2 Obiectivele specifice	6. Executarea unor sarcini profesionale complexe, în condiții de autonomie și de independență profesională. 7. Asumarea de roluri/funcții de conducere a activității grupurilor profesionale sau a unor instituții. 8. Autocontrolul procesului de învățare, diagnoza nevoilor de formare, analiza reflexivă a propriei activități profesionale.

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Bibliografie		
8.2. Seminar-laborator		
S1. Patrimoniul cultural: concept, legislație și practică	Problematizare	
S2. Situația patrimoniului la Roșia Montană	Dezbateri	
S3. Recuperarea patrimoniului: studiu de caz Colțești – Rimetea	Dezbateri	
S4. Comunități dominante și comunități marginale – o perspectivă patrimonială. Istorie și arhitectură în orașele moderne: studiile de caz Aiud, Dej, Deva, Turda.	Dezbateri	
S5. Monumentele în contextul dezvoltării urbane (pre)moderne și contemporane. Centre urbane uitate: studiile de caz Abrud, Cetatea de Baltă, Sic.	Dezbateri	
S6. Monumentele în contextul dezvoltării urbane (pre)moderne și contemporane. Economie și dezvoltare urbană: studiile de caz Ocna Mureș și Zlatna.	Dezbateri	
S7. Patrimoniul în mediul rural – evoluție și stare de fapt. Comunități multietnice: studii de caz	Referate	
S8. Patrimoniul în mediul rural – evoluție și stare de fapt. Biserici de lemn din județul Alba: studiile de caz Goiești și Cojocani.	Vizită documentară	
S9. Spații și locuri sacre în trecut și în prezent. Comunitățile evreiești și monumentele lor: studiile de caz Alba Iulia, Deva, Oradea, Bistrița.	Vizită documentară	
S10. Evoluția unui centru ecleziastic: Blajul.	Referate	
S11. Patrimoniul industrial.	Referate	
S12. Patrimoniul industrial (II).	Dezbateri Evaluare prin colaborare	
Bibliografie		
Bibliografie generală		
<i>Bisericile Muzeului Țăranului. Lunca Moșilor – 1700, Mintia – sec. XVIII, Bejan – sf. Sec. XVIII, Julița – 1787, Groșii Noi – 1807, Troaș – 1817, București, Martor, 2012.</i>		
<i>Bolovan, Sorina Paula, et al., Călătorie prin patrimoniul ecleziastic transilvănean. Ghid istoric, artistic și pastoral, Cluj-Napoca, Mega, 2011.</i>		
<i>Ciobotă, Alexandru et alii, Cimitirul ca element în evoluția peisajului cultural. Studiu de caz: cimitirele rurale din Banat, Timișoara, Editura Universității de Vest, 2012.</i>		
<i>Ciobotă, Alexandru et alii, Cimitirul ca element în evoluția peisajului cultural. Recomandări de protecție a caracterului etnic în cimitirele rurale românești, sârbești și ucrainene din Banat, Timișoara, Editura Învieirea, 2013.</i>		
<i>Ciobotă, Alexandru et alii, Cimitirul ca element în evoluția peisajului cultural. Comunități germane din Banat, Timișoara, Editura Universității de Vest, 2015.</i>		
<i>Circulația influențelor culturale reciproce între români și sași în sud-estul Transilvaniei reflectată în arhitectura vernaculară și evoluția contemporană a satelor din județele Sibiu și Brașov, Brașov, Sibiu, București, 2004.</i>		
<i>Clark, Peter (Ed.), Small Towns in Early Modern Europe, Cambridge, Cambridge University Press, 2002.</i>		
<i>Cristache-Panait, Ioana, Arhitectura de lemn din Transilvania. I. Județele Alba, Mureș și Harghita, București, Museion, 1992.</i>		
<i>Cristache-Panait, Ioana, Arhitectura de lemn din Transilvania I. Județele Alba, Mureș și Harghita, București, Editura Museion, 1993.</i>		
<i>Curinschi-Vorona, Gh., Arhitectură, urbanism, restaurare. Discurs asupra istoriei, toeriei și practicii restaurării monumentelor și siturilor istorice, București, Ed. Tehnică, 1995.</i>		
<i>Denkmäler in Rumänien. Monuments en Roumanie. Propositions du Comité Roumain de l'ICOMOS pour la liste du Patrimoine Mondial, Bucharest, F. F. Press; München, Karl M. Lipp Verlag, 1995.</i>		
<i>Dumitran, Daniel, Ana Dumitran, Valer Moga, Mărturii tăcute. Situația patrimoniului arhitectural într-o comunitate multietnică: Alba Iulia, Alba Iulia, Altip, 2013.</i>		
<i>Dumitran, Daniel, Ileana Burnichioiu, Sacred Space in Central and Eastern Europe from Middle Ages to the Late Modernity: Birth, Function, and Changes [Annales Universitatis Apulensis. Series Historica, nr. 18/I], Cluj-Napoca, Mega, 2014.</i>		
<i>Dumitran, Daniel, Marius Rotar, Places of Memory. Cemeteries and Funerary Practices throughout the Time [Annales Universitatis Apulensis. Series Historica, nr. 19/II], Cluj-Napoca, Mega, 2015.</i>		
<i>Fabini, Hermann, Atlas der siebenbürgisch-sächsischen Kirchenburgen und Dorfkirchen, Hermannstadt, Monumenta Verlag; Heidelberg, AKSL, I-III, 1998-2000.</i>		

Fleşer, Gheorghe, Ioana Rustoiu, Ana Dumitran, *Biserici româneşti de zid din judeţul Alba. I. Protopopiatul ortodox Sebeş*, Alba Iulia, Altip, 2005.

Gaiu, Corneliu, Vasile Duda, *Topografia monumentelor din municipiul Bistriţa*, vol. I. *Centrul istoric*, Cluj-Napoca, Ed. Accent, 2008; vol. II, Bistriţa, Ed. Nosa Nostra, 2015.

Gheorghiu, Teodor Octavian, *Locuire şi neAşezare*, Bucureşti, Paideia, 2002.

Guidance on Inventory and Documentation of the Cultural Heritage, Council of Europe Publishing, 2009.

Hoffman, Barbara T., ed., *Art and Cultural Heritage. Law, Policy, and Practice*, Cambridge University Press, 2006.

Ioan, Augustin, Hanna Derer, *Bisericile fortificate ale saşilor din Transilvania*, Bucureşti, Ed. NOI Media Print, 2004.

Idem, *Arhitectura (supra)realismului socialist*, Bucureşti, Paideia, 2012.

Ion, Narcis Dorin, *Elitele şi arhitectura rezidenţială în Ţările Române (sec. XIX-XX)*, Bucureşti, Oscar Print, 2011.

Ionescu, Grigore, *Arhitectura pe teritoriul României de-a lungul veacurilor*, Bucureşti, Editura Academiei, 1982.

Istrate, Alexandru, *De la gustul pentru trecut la cercetarea istoriei. Vestigii, călătorii şi colecţionari în România celei de-a doua jumătăţi a secolului XIX*, Iaşi, Ed. Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”, 2015.

Judeţul Timiş. Monumente de for public, Timişoara, Graphit, 2010.

Lángi, József, Ferenc Mihály, *Erdélyi falképek és festett faberendezések*, 1-3, Budapest, Állami műemlékhelyreállítási és restaurálási központ, 2003-2006.

Lazea, Andreea, *Pentru o antropologie a patrimoniului şi patrimonializării. Perspective asupra monumentelor istorice în România*, Iaşi, Lumen, 2012.

Lestyán Ferenc, *Megszentelt kövek. A középkori erdélyi püspökség templomai*, I-II, Gyulafehérvár, 2000.

Licciardi, Guido, Rana Amirtahmasebi, eds., *The Economics of Uniqueness. Investing in Historic City Cores and Cultural Heritage Assets for Sustainable Development*, Washington, D.C., The World Bank, 2012.

Machat, Cristoph, ed., *Denkmaltopographie Siebenbürgen. Kreis Kronstadt*, Sibiu, Ed. Thausib; Thaur bei Innsbruck, Wort und welt Verlag, 1995.

Machat, Cristoph, ed., *Denkmaltopographie Siebenbürgen. Stadt Schässburg*, Köln, Reinland Verlag, 2002.

Maternitatea, izvorul vieţii: 100 de ani de la inaugurarea monumentului „Sf. Maria” din Piaţa Maria din municipiul Timişoara, Timişoara, Eurostampa, 2008.

Mihalache, Andi, *Contribuţii la istoria ideii de patrimoniu. Surse, evoluţii, interpretări*, Iaşi, Ed. Universităţii „Al. I. Cuza”, 2014.

Moldovan, Horia, *Dezvoltare urbană şi arhitectură în Transilvania şi Ţara Românească. Sibiu, Câmpulung, Curtea de Argeş, Târgovişte*, Bucureşti, Editura Universitară „Ion Mincu”, 2012.

Moldovan, Mircea, *Sinagoga – arhitectură a monoteismului*, Bucureşti, Paideia, 2003.

Monumente şi plăci comemorative pentru germanii din România deportaţi în fosta Uniune Sovietică, Reşiţa, Banatul Montan, 2010.

Murádin, Jenő, *A megsebzett szobor: elpusztult vagy megsérült erdélyi magyar emlékművek repertórium* (The wounded statue: destroyed or damaged Transylvanian monuments repertory), Cluj-Napoca, Kriterion, 2008.

Navrud, Ståle, Richard C. Ready, eds., *Valuing Cultural Heritage. Applying Environmental Valuation Techniques to Historic Buildings, Monuments and Artifacts*, Edward Elgar Publishing, 2002.

Oberländer-Târnoveanu, Irina, Aurelia Duţu, ed., *Muzee şi colecţii din România*, Bucureşti, CIMEC, 2009.

Opriş, Ioan, *Monumentele istorice din România (1850-1950)*, Bucureşti, Ed. Vreamea, 2003.

Păun, S., *Arhitectură tradiţională românească*, Bucureşti, 2001.

Popescu, Constantin N., *Satul şi oraşul în arhitectura civilă românească veche*, Bucureşti, Editura Etnologică, 2011.

Porumb, Marius, *Dicţionar de pictură veche românească din Transilvania. Sec. XIII-XVIII*, Bucureşti, 1998.

Ricoeur, Paul, *Memoria, istoria, uitarea*, Timişoara, Amarcord, 2001.

Rusu, Adrian Andrei, *Gotic şi renaştere la Vinţu de Jos*, Cluj-Napoca, Satu Mare, Editura Muzeului Sătmărean, 1998.

Szabó, Bálint, Takács, Enikő, *Arhitectura vernaculară în regiunile multiculturale*, Cluj-Napoca, Utilitas, 2009.

Troiţe. Valea Slănicului, Bucureşti, Martor, 2010.

Woinaroski, Cristina, Cristina Al-Ali, Marta Jecu, *Lotizarea şi Parcul Ioanid: arhitectura bucureşteană – secolul XIX şi XX*, Bucureşti, Simetria, 2005.

Wollmann Volker, *Un mileniu şi jumătate de minerit aurifer la Roşia Montană*, Alba Iulia, 2017.

Wollmann Volker, *Patrimoniul preindustrial şi industrial din România*, vol. I-VI, Sibiu, Honterus, 2010-2016.

Zamora, Luiza, *Lemn. Biserici din nordul Olteniei*, Bucureşti, 2010.

Zamora, Luiza, *Zid. Căminii mărunte din nordul Olteniei*, Bucureşti, 2013.

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Familiarizarea cu principalele concepte utilizate în cadrul disciplinei şi cu maniera de cercetare specifică le oferă posibilitatea studenţilor de a participa la proiecte de cercetare în cadrul specializării şi în domeniile conexe, pe direcţiile prioritare ale cercetării. Ei îşi pot valorifica astfel pregătirea profesională acumulată în timpul studiilor.

Conţinutul disciplinei a fost evaluat de către Comisia de monitorizare şi evaluare a programului de studiu, în componenţa căreia intră şi câte un reprezentant al absolvenţilor şi al angajatorilor.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs			
10.5 Seminar/laborator	Cunoaşterea adecvată a conţinuturilor	Orală: conversaţie şi expunere liberă	25%
	Parcurgerea bibliografiei		25%
	Frecvenţă		10%
	Participarea regulată la dezbateri	Practică: referat	40%
10.6 Standard minim de performanţă:	pentru promovarea disciplinei este necesară obţinerea notei minime 5.		
	Demonstrarea competenţelor în descoperirea şi utilizarea resurselor bibliografice şi arhivistice specifice specializării şi în realizarea unui discurs istoriografic coerent, cu finalitate pedagogică sau ştiinţifică, prin realizarea unei cercetări aplicate referitoare la		

subiectele de seminar, bazate pe investigarea bibliografiei speciale și pe documentare de teren. Referatul va fi predat, în formă scrisă revizuită, la sfârșitul semestrului.

Data completării
25.09.2020

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
28.09.2020

Semnătura directorului de departament